

Programa de acción en el ámbito del aprendizaje permanente

El present projecte ha estat finançat amb el suport de la Comissió Europea. Aquesta publicació és responsabilitat exclusiva del seu autor. La Comissió no és responsable de l'ús que es pugui fer de la informació aquí difosa.

Xarxa 'Changing with the Climate'

Butlletí 1 Març 2011

Aquest butlletí serà editat cada quatre mesos i presentarà les diferents activitats de CwC, projecte co-finançat per el programa

Lifelong Learning Programme de la Direcció General d'Educació i Cultura.

El butlletí no només parlarà de les activitats realitzades o de les que es duen a terme sinó que també aportarà informació sobre l'actualitat més destacada sobre el Canvi Climàtic.

Temes:

1. Introducció de la xarxa
2. Notícies dels socis de la xarxa
3. Recursos d'internet i web
4. Actualitat sobre el Canvi Climàtic
5. Fomentant les energies renovables
6. Pròxims esdeveniments

1. La xarxa

Les escoles afronten el repte d'incloure dins de les seves hores lectives un tema tan rellevant com és el desenvolupament sostenible donant prioritat al problema del Canvi Climàtic. Per aquest motiu esdevé necessari fer un recull de recursos per facilitar l'ensenyament d'un tema tan multi disciplinar; desenvolupar un procés d'aprenentatge que porti més interès als estudiants i canvis en el seu sistema de vida; i fomentar la importància de fer un ús de l'energia més sostenible. El paper de la xarxa a les escoles és reconèixer els possibles impactes del Canvi Climàtic i realitzar accions individuals i col·lectives per minimitzar aquests impactes.

Els socis iniciadors de la xarxa

- Ecoserveis (Barcelona, Espanya) imparteix educació formal i no formal sobre temes d'energia.
 - ICI (National Institute for Research and Development in Informatics, Bucharest, Romania) és un Institut especialitzat en la recerca i el desenvolupament tecnològic de la informació recolzant la protecció al medi ambient.
 - Comune di Bologna (Italy) Environmental Department involucrat amb l'educació ambiental.
 - Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe (Szentendre, Hungary) centre d'assessorament per resoldre problemes mediambientals.
 - Hespul (Villeurbanne, France) treballa en el camp de les energies renovables i l'ús raonable de l'energia als centres educatius.
- Institute of Education at University of Reading (England), Institut que lidera la xarxa i treballa en la formació de professors i el desenvolupament de cursos per a professors d'escoles.

Membres escolars de la xarxa

- Els membres de la xarxa són aquelles escoles disposades a
- incorporar en cinc hores lectives els temes relacionats amb el Canvi Climàtic
 - impulsar als estudiants a identificar el comportament humà que afecta als canvis del clima
 - realitzar accions (individual, classe, família) que puguin limitar els efectes del Canvi Climàtic
 - compartir aquestes idees amb escoles d'un altre país

Altres membres associats

Els membres associats són organitzacions o actors disposats a donar suport als membres de la xarxa en difondre els efectes del Canvi Climàtic i les accions per minimitzar aquests efectes.

Els membres associats poden ser autoritats locals, subministradores d'energia i societats científiques.

Més informació per contactar o emplenar sol·licitud per adherir-se a la xarxa al final del butlletí.

2. Notícies dels socis de la xarxa

UoR, Regne Unit

The Institute of Education at the University of Reading ha aprofitat la conferència anual per a professors de ciències per contactar amb altres organitzacions amb objectius similars, com és la *Royal Meteorological Society*, i professorat del Regne Unit i l'estranger.

Els nostres plans fins Juliol són treballar amb unes 10 escoles de primària de la localitat de Reading i proximitats i identificar aquells professors i classes disposats a formar part de la xarxa. Les activitats proposades inclouen el registre del perfil de cada escola/classe a la web del projecte, càlcul de la petjada de carboni dels alumnes i participació en una activitat que tindrà lloc a la localitat de Reading a finals de Juny.

Hespul, França

HESPUL difondrà al llarg del primer any del projecte la xarxa de 'Changing with the Climate' (CwC) a nivell local i regional, per tal d'aconseguir escoles que vulguin formar part de la xarxa. Identificarem canals de difusió i escoles que puguin estar interessades en formar part de la xarxa.

Tenim previst d'organitzar una activitat relacionada amb la petjada de carboni amb totes aquelles classes interessades i la realització d'un tomb pel barri per valorar com és utilitzada l'energia.

D'aquesta manera els alumnes podran identificar l'impacte de l'energia en el seu entorn.

A nivell europeu i dins els consorci dels representants del projecte, Hespul està a càrrec dels plans de divulgació i avaluació. La realització del primer esborrany ja s'està duent a terme.

REC, Hongria

The Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe (REC) compta amb 19 oficines per Europa i el Mar Negre i el Mar Caspi. Fundat a partir de la iniciativa de George Bush sènior l'any 1992 lidera actualment el paper d'educador ambiental dins de la regió. La seva publicació més extensa, Green Pack, finançada per la Fundació Toyota, és un ampli recull de recursos multi media per a professors i estudiants que s'inclou dins dels diferents aspectes relacionats amb el medi ambient i l'educació per un desenvolupament sostenible.

CdB, Itàlia

L'Ajuntament de Bologna mitjançant el Showroom Energy & Environment, va organitzar una trobada amb professors el passat 16 de Novembre on va poder presentar el projecte CwC. Aquesta trobada va ser seguida per una sessió de pràctica el 14 de Desembre. Un total de 25 professors van ser presents tant a la trobada com a la sessió pràctica com a representants de 9 escoles.

A partir del 16 de Febrer es realitzaran diferents trobades per a professor amb la finalitat de preparar lliçons sobre el Canvi Climàtic, les quals puguin ser integrades en lo possible dins del currículum educatiu.

L'objectiu és involucrar unes 20 classes. La col·laboració amb l'Institute Aldini-Valeriani-Sirani (Bologna) és una bona oportunitat per a presentar el projecte a aquelles escoles que formen part d'un altre projecte Comenius 'Estem promovent per tota la regió i el país un nou estil de vida pels joves d'Europa'. Aquesta iniciativa inclou escoles de 8 països d'Europa.

ICI, Romania

The National Institute for Research and Development in Informatics (ICI) ha participat en diferents projectes europeus relacionats amb educació ambiental i ha treballat activament amb Instituts, Organitzacions i Ministeris a Romania.

ICI lidera la realització d'una pàgina web per a la Xarxa CwC com a eina principal de comunicació per als participants a la xarxa.

Romania té un gran potencial amb energies renovables, que com la majoria d'altres països no utilitza satisfactòriament.

Ecoserveis, Espanya

Ecoserveis ha presentat el projecte a entitats locals i regionals (CRBS a Barcelona; Col·legi Oficial Filosofia i Lletres i Ciències de Catalunya).

Aquestes entitats estan disposades a col·laborar i ajudar-nos en contactar amb escoles actives per poder presentar el projecte CwC.

Ens hem plantejat de poder treballar amb 5 escoles al llarg del tercer trimestre de 2010-2011. Això inclou identificar aquells professors i classes disposats a participar i introduir els seus perfils a la web del projecte.

Ecoserveis té també previst de presentar als professors un dels seus recursos el qual pot ser adaptat a educació primària i secundària.

La primera trobada anual es realitzarà el pròxim mes d'Octubre a Barcelona, els dies 25 i 26.

3. Recursos d'internet i web

Website:

www.changingwithclimate.info

La nostra web multilingüe estarà activa en breu. La primera part de la web permetrà registrar el perfil de les escoles.

Altres webs dels representants del projecte que han estat dissenyades per altres projectes europeus i inclouen activitats per estudiants, informació per professors, estudiants i les seves famílies són:

KITH **www.kyotoinhome.info**

TREAM **www.eais.info**

Green Pack **www.rec.org**

Altres recursos seran valorats en el pròxim butlletí.

4. Actualitat sobre el Canvi Climàtic

'Major evidència de l'escalfament global'

La temperatura global del planeta al llarg de la primera meitat de l'any (2010) va ser registrada com la més elevada des de principis del segle passat, segons van afirmar dos centres de recerca del clima.

Els científics han donat a conèixer el que ells descriuen com 'la més gran evidència' d'augment de la temperatura a llarg termini. L'informe és el primer que recull 11 indicadors diferents, des de temperatures de l'aire i el mar fins el desglaç, cadascun d'ells basats de tres a set dades entre els anys 1850 i 1970.

Publicant les dades a Londres, Peter Stott, cap de modelització del clima a la UK Met Office, va assenyalar que tot i les variacions entre els diferents anys l'evidència és prou clara: 'Si es fa un seguiment dècada per dècada la tendència indica un clar escalfament del planeta.'

Set dels onze indicadors superen valors pel que fa les últimes dècades, essent un d'ells la temperatura. Els altres sis indicadors fan referència a la temperatura de la superfície del mar, la temperatura dels oceans a 700 m, la temperatura de l'aire sobre els oceans, la temperatura de la troposfera, la humitat provocada per l'escalfor de l'aire i l'augment del nivell de l'aigua del mar i el desglaç.

La causa de l'escalfament és com a conseqüència de l'emissió dels gasos d'efecte hivernacle degut a l'activitat humana, Scott va comentar: 'És possible que hi hagi altres causes que intensifiquin altres efectes, com és la radiació del Sol, però l'evidència d'això és cada cop més petita'.

Més informació a: Diari anglès 'The Guardian' 29/07/2010

'El planeta s'afronta a l'augment de 4°C de temperatura'

El planeta avança cap a un augment de la temperatura mitjana de gairebé 4°C (7F), segons els anàlisis realitzats a tot el món. Aquest augment es tradueix com a major risc d'extincions d'espècies, amenaça per la producció d'aliments i pitjor situació per la gran capa de gel de Groenlàndia. Més de 100 caps d'estat van acordar a Copenhagen, al Desembre del 2009, limitar l'augment de la temperatura global en 1.5°C - 2°C per sobre de la mitjana d'abans de la revolució industrial, moment a partir del qual va haver un clar augment dels gasos d'efecte hivernacle.

Però sis mesos després d'aquest èxit de reducció de les emissions en més de 60 països, el Climate Interactive va calcular que el planeta doblaria aquesta fita per l'any 2100.

L'últim informe del International Panel on Climate Change (IPCC) prediu que un augment superior a 2°C donaria lloc a un augment de la producció d'aliments, però augmentaria el risc d'extinció del 20-30% de les espècies, sequeres i inundacions més greus i la pèrdua casi total del glaç de Groenlàndia.

Per un augment de 4°C prediu un decreixement de la producció d'aliments, un major augment de la extinció d'espècies i la total desaparició del glaç de Groenlàndia. La severitat de les inundacions, erosió, contaminació de l'aigua, onades de calor, sequeres i problemes de salut com la malnutrició i les diarrees augmentaria també considerablement.

Més informació a: Diari anglès 'The Guardian' 06/07/2010

Pacte d'Alcaldes

El consum d'energia a Europa depèn bàsicament dels combustibles fòssils (petroli, carbó i gas natural) el que contribueix al Canvi Climàtic.

El potencial d'estalvi energètic en edificis i habitatges és elevat i moltes són les accions dutes a terme a nivell europeu des del 1990.

L'estalvi energètic és una prioritat a la UE i les accions locals són promogudes per el programa de 'El Pacte d'Alcaldes' que té per objectiu reduir en un 20% les

Christian Aid News, informe sobre el canvi climàtic

Aproximadament uns 1700 milions de pobres arreu del món lluiten contra les condicions adverses provocades pel canvi climàtic, segons va anunciar la Organització pel Desenvolupament Econòmic. Aquesta inestabilitat climàtica obstaculitza la seva capacitat per sortir de la pobresa.

Prop del 80% del cambodjans viuen en zones rurals on les comunitats confien en el cultius tradicionals d'arròs per sobreviure. Depenen molt de l'època de pluges per regar el seus camps d'arròs. Les variacions en l'arribada de l'època de pluges afecten a les famílies de tal forma que poden tenir suficient aliment per 10 - 11 mesos o tan sols per 3 mesos de l'any. Per milions de persones que viuen en la pobresa, períodes tan curts de pluges són catastròfics.

Més informació: Christian Aid News Issue 50; Hivern 2011

Els grups de pressió no aconsegueixen que Europa retiri el full de ruta de reducció de carboni

El comissari europeu del clima ha colpejat durament als grups de pressió en aconseguir la victòria en els seus objectius de reducció dels gasos d'efecte hivernacle.

Connie Hedegaard, el comissari europeu d'accions pel clima, va publicar el seu informe on explicava com assolir els objectius climàtics de manera rendible tot proposant a la UE d'eleva els objectius de reducció d'emissions del 20% al 25% pel 2020.

Tot i la insistència dels grups de pressió de les empreses en retirar la proposta i mantenir el compromís en el 20%, el pla es troba dins del pla de treball de 2050. Ruth Davis, assessor polític de Greenpeace, va dir: 'Durant les últimes setmanes, els grups de pressió de les empreses a Europa han intentat enfonsar el pla europeu pel clima, però no ho han aconseguit.

El que aquest full de ruta mostra és que si Europa no fa res més enllà del que ja està planejant fer, no només no es compliran els objectius de reducció de carboni pel 2020, sinó que es sobrepassaran.'

Segons el pla pel 2050, Europa reduirà les emissions un 25% pel 2020 si l'aplicació de polítiques d'eficiència energètica són acordades amb els diferents estats membres. El pla estableix uns objectius de reducció d'almenys el 25% pel l'any 2020, essent la manera més rendible per arribar a reduir les emissions en un 80% pel 2050, en línia amb els acords internacionals de la UE.

De totes maneres, l'objectiu del 25% haurà de passar per diversos obstacles abans no sigui oficial. Serà objecte d'intenses negociacions pel proper 14 de Març, quan els estats membres es reuniran per parlar del compromís d'Europa en el canvi climàtic.

Els grups de pressió han mostrat el ventall d'empreses que han parlat amb en Günther Oettinger, el comissari d'energia, en les últimes setmanes. Oettinger s'oposa a superar el 20%, argumentant que l'enduriment dels objectius portaria a 'una ràpida industrialització' d'Europa.

5. Fomentant les energies renovables

L'ús que es fa dels combustibles fòssils està en continu augment i la forma per a reduir l'impacte ambiental que aquests produeixen és canviar cap a un millor aprofitament de les energies renovables, les quals poden ser instal·lades a les nostres cases. Les energies renovables es caracteritzen per ser abundants, no contaminants i il·limitades, doncs la major part d'elles deriven directament de l'energia del Sol. Per aquest motiu esdevenen un potencial important per a reduir la nostra dependència dels combustibles fòssils, els quals són limitats i, en el cas del petroli, pròxims al seu exhauriment. La majoria dels governs europeus ofereixen incentius per promoure les energies renovables. Tot i que el Regne Unit no ha estat tan actiu com d'altres països, actualment es proposa establir un sistema de primes per calefacció mitjançant les energies renovables a partir de Juny. Aquest serà el primer cop en introduir a Europa aquest sistema, doncs fins al moment només es destinava a l'ús de renovables de generació d'electricitat. Aquest sistema donarà la possibilitat de cobrir la inversió realitzada al llarg dels primers 8 - 10 anys i posteriorment es rebrà un incentiu per cada unitat d'energia addicional durant 10 anys més. El sistema de primes a altres països europeus:

França

Promoguda per HESPUL des de l'any 1991 i amb els suport de les autoritats nacionals des de l'any 2000, actualment l'energia fotovoltaica es troba amenaçada. Les ajudes per a les instal·lacions fotovoltaiques han estat portades a debat des del 2010. De fet el nou Govern presentava una nova proposta per Març de 2011, seguit d'un procés de debats organitzats pel Ministeri, el que ha portat a possibles solucions per continuar amb el desenvolupament energètic dins d'aquest camp.

A França la potència en fotovoltaica es troba al voltant dels 614, xifra que dista molt dels objectius establerts per les autoritats per l'any 2020, els 5400 MW.

(

Itàlia

A Itàlia, l'estalvi energètic ha rebut recentment el suport d'incentius que permeten cobrir el 55% de la inversió d'una instal·lació de solar tèrmica (incloses les plantes termosolars) i l'aïllament d'edificis a partir de reduir els impostos anuals entre 3 i 10 anys. També es van oferir descomptes d'un 20% en eficiència energètica en neveres de Classe A+ durant l'any 2010. Una altra eina per afavorir l'estalvi energètic són els 'Certificats blancs': les distribuïdores d'energia estan obligades a assolir uns objectius específics d'estalvi energètic a l'any, a partir de l'aplicació de noves tecnologies per a ús final.

El sector fotovoltaic és el que està experimentant a Itàlia un augment més ràpid en instal·lacions. Això està sent possible gràcies a les primes que ofereix el Govern. Aquest sistema de primes va iniciar-se l'any 2007 i compta amb una previsió des del 2011 fins al 2013. Aquests incentius han fomentat la creació d'un mercat FV on els costos estan en constant decreixement, amb un retorn de les despeses entorn els 7-10 anys (depenent del lloc), tot i que aquest incentius han anat disminuint cada any. A més les simplificacions administratives han facilitat la realització de instal·lacions fotovoltaïques, especialment aquelles integrades en l'edificació. Els incentius han fomentat també l'integració dels panells fotovoltaïcs a l'edificació. Cal tenir en compte també que des del 2007 existeix a Itàlia una quota obligatòria pel que fa a potència fotovoltaïca (o altres recursos d'energies renovables) en edificis de nova construcció.

Romania

A Romania les principals eines utilitzades dins la política de les renovables són: establir estratègies d'implementació de les energies renovables, fomentar la generació d'electricitat a partir de les EERR, promocionar els biocombustibles en el transport, regular la garantia de l'origen de l'electricitat (Certificats verds).

Al Gener del 2008 es va parlar sobre una estratègia d'integració d'energia i canvi climàtic.

A Romania l'energia verda rep un certificat amb el que pot treballar dins del mercat corresponent.

A més els subministradors energètics han d'assolir un número de certificats verds que, en cas d'incompliment és penalitzat.

Espanya

El sector fotovoltaic va registrar un augment important durant els anys 2007 i 2008 pel que a instal·lacions es refereix. Aquest gran desenvolupament va poder produir-se perquè el Govern va establir un sistema de primes destinades a les energies renovables.

A Espanya, la política energètica del Govern va ser establir aquest sistema de primes per a les energies renovables amb la finalitat de promoure la generació d'energia neta i aconseguir així els seus objectius energètics i mediambientals.

Aquests objectius també estan relacionats amb els compromisos europeus. La finalitat de les primes és aconseguir la paritat a la xarxa entre les tecnologies netes i les convencionals, caracteritzant-se aquestes últimes per ser més barates i no internalitzar els costos ambientals.

Amb el sistema de primes tot tipus d'energies pot competir, en igualtat de condicions, al mercat energètic.

6. Pròxims esdeveniments

June 17

Changing with climate activity day for schools

De 9.30 a 14.30 h a la Universitat de Reading.

Per a més informació contacteu amb p.m.e.lewis@reading.ac.uk

25/26 Octubre

First annual CwC Network conference

Barcelona, a càrrec d'Ecoserveis

Pròxim butlletí: June 2011.

Tema: 'Evidència científica de l'escalfament global'.

Editor: Rayner Mayer

Institute of Education, University of Reading

email: r.m.mayer@reading.ac.uk

tel: +44 118 378 6357.

Contactes

Si vols unir-te a la xarxa o vols més informació, contacta amb el representant de la xarxa del teu país.

UK John Oversby,

j.p.oversby@reading.ac.uk

Pam Lewis p.m.e.lewis@reading.ac.uk

ES Marta Garcia marta@ecoserveis.net

Nuria Domingo nuria@ecoserveis.net

RO Adriana Alexandru adriana@ici.ro

Ovidiu Bica ovi@ici.ro

IT Daniele Zappi

daniele.zappi@comune.bologna.it

HU Peter Szuppinger

pszuppinger@rec.org

Eva Csobod ECsobod@rec.org

FR Bouchra Zeroual

bouchra.zeroual@hespul.org

Maite Eyquem maite.eyquem@hespul.org